

VYSOKÁ ŠKOLA DANUBIUS
FAKULTA PRÁVA JANKA JESENSKÉHO

ACTA IURIDICA Sladkoviciensia XII.

Právnické štúdie
MMXVI

VYSOKÁ ŠKOLA DANUBIUS
FAKULTA PRÁVA JANKA JESENSKÉHO

ACTA IURIDICA SLADKOVICIENSIA XII.

Právnické štúdie

MMXVI

ITMS kód projektu: 26210120047

**„Podporujeme výskumné aktivity na Slovensku
/ Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“**

ACTA IURIDICA SLADKOVICIENSIA XII. Právnické štúdie

Vedecký redaktor:

Prof. JUDr. Stanislav Mráz, CSc.

Predseda redakčnej rady:

Prof. JUDr. Marian Posluch, CSc.

Editor zborníka:

JUDr. Juraj Varga, PhD.

Redakčná rada:

**Prof. JUDr. Marian Posluch, CSc., Prof. JUDr. A.T. Bonner, DrSc. (Moskva)
Prof. JUDr. Vojtech Tkáč, CSc., Prof. JUDr. Julius Piwowarski (Krakow), Prof.
ThDr. Jozef Krajčí, PhD., Doc. JUDr. Dušan Korgo, PhD., Doc. JUDr. Daniel
Gregušová, CSc., Doc. JUDr. Daniela Gandžalová, PhD., Doc. JUDr. Ján Reken
CSc., Doc. PhD. et Mgr. Peter Ondria, PhD., PhD. Andrea Jankurová, PhD.**

Recenzenti:

Prof. JUDr. Marian Posluch, CSc.

Prof. JUDr. Vojtech Tkáč, CSc.

©Autori:

**Pavol Kádek, Soňa Kubincová, Lucia Leitnerová, Patrik Masaryk, Katarína Štulra-
terová, Jozef Tóth**

Za odbornú a jazykovú stránku jednotlivých príspevkov zodpovedajú autori.
Rukopis neprešiel jazykovou úpravou.

Vydavateľ: Vysoká škola Danubius, 2016

ISBN 978-80-8167-059-6

OBSAH

JUDr. Jozef Tóth, PhD.....	7
TRESTNÝ ČIN ÚNIKU ORGANIZMOV V SÚVISLOSTI S OCHRANOU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA	
JUDr. Jozef Tóth, PhD.....	12
POSKYTOVANIE ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI A TRESTNÝ ČIN POŠKODENIA ZDRAVIA	
JUDr. Patrik Masaryk	18
NAJVÝZNAMNEJŠIE LEGISLATÍVNE ROZDIELY ZÁKLADNÝCH INŠTITÚTOV V SPOLOČNOSTI S RUČENÍM OBMEDZENÝM V KONTEXTE SLOVENSKEJ A ČESKEJ PRÁVNEJ ÚPRAVY	
Doc. JUDr. Soňa Kubincová, PhD.....	29
KONTROLA VEREJNÝCH FINANCIÍ V SR - VYBRANÉ PROBLÉMY	
JUDr. Ing. Lucia Leitnerová	43
PODMIENKY ZAVEDENIA JEDNOTNEJ EURÓPSKEJ MENY	
JUDr. Ing. Lucia Leitnerová	57
NEZÁVISLOSŤ EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY A NÁRODNEJ BANKY SLOVENSKA	
Dr. K. Štulrajterová	74
MEDIEVAL LAW FACULTIES AND THE UTRISQUE IURIS	
JUDr. Pavol Kádek, PhD.....	81
SLOBODNÝ A INFORMOVANÝ SÚHLAS PACIENTA S POSKYTOVANÍM ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI	
JUDr. Pavol Kádek, PhD.....	104
ZABEZPEČENIE ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI V ZMYSLE PRINCÍPU DE LEGE ARTIS MEDICINAE	

Acta Iuridica Sladkoviciensia XII.

Editor:

JUDr. Juraj Varga, PhD.

Vydala Vysoká škola Danubius
Sládkovičovo 2016
Vydanie prvé

Adresa redakcie

Vysoká škola Danubius
Fakulta práva Janka Jesenského
Richterova 1171, Sládkovičovo

Grafická úprava a tlač

Dušan Váry – Tlačové štúdio Váry, Trnava

ISBN: 978-80-8167-059-6

NAJVÝZNAMNEJŠIE LEGISLATÍVNE ROZDIELY ZÁKLADNÝCH INŠTITÚTOV V SPOLOČNOSTI S RUČENÍM OBMEDZENÝM V KONTEXTE SLOVENSKEJ A ČESKEJ PRÁVNEJ ÚPRAVY

JUDr. Patrik Masaryk

Anotácia

Príspevok interpretuje najvýznamnejšie rozdiely právnych inštitútov upravujúcich spoločnosť s ručením obmedzeným v českom a slovenskom právnom poriadku so zameraním na inštitút základného imania spoločnosti s ručením obmedzeným, podielu spoločníka a právne postavenia spoločníka v spoločnosti. Komparačný prvok, ako základný predpoklad porovnania základných inštitútov v spoločnosti s ručením obmedzeným, je nevyhnutným determinantom na objasnenie právnej úpravy spoločnosti s ručením obmedzeným vo svetle zmien ponímania súkromnoprávných vzťahov prijatých v Českej republike.

Kľúčové slová: spoločnosť s ručením obmedzeným, základné imanie, obchodný podiel, spoločník

Východiská novej právnej úpravy obchodných spoločností v Českej republike

Súkromnoprávne vzťahy, ako aj ich legislatívna úprava, sa do roku 1993 na území dnešnej Českej republiky a Slovenskej republiky, vyvíjala takmer identickým smerom. Po rozdelení bývalej Československej republiky sa nová právna úprava súkromných vzťahov javila ako nevyhnutnosť. Na základe spoločensky orientovaných požiadavkách, ako aj za účasti výraznej

politickej objednávky, v našom právnom poriadku k zásadnej zmene koncepcie vnímania súkromnoprávných vzťahov od rozdelenia Československej republiky až do súčasnosti nedošlo. Dnes už s určitosťou vieme, že to jednoduchý proces nebol. Aj napriek snahe slovenského zákonodarcu od vzniku samostatnej existencie Slovenskej republiky realizovať komplexnú legislatívnu rekodifikáciu súkromného práva, toto doposiaľ nebolo uskutočnené. Za týmto účelom bolo prijatých niekoľko legislatívnych zámerov, ktorých cieľ bol definovaný v podobe odstránenia dualistického (dvojitého) ponímania súkromnoprávných vzťahov. Absencia zásadných legislatívnych zmien v odstránení duplicitnej úpravy súkromnoprávných inštitútov, najmä nie však výlučne záväzkového práva, ako aj v chápaní základných inštitútov súkromného práva v slovenskej právnej úprave, je dnes výsledkom právneho stavu ponímania a chápania práva odbornou a laickou verejnosťou. Daná téma síce neraz spôsobila v kruhoch odbornej verejnosti veľké diskusie, ktorých dôsledok rozdielnosti odborných názorov, akým smerom by sa moderná právna úprava súkromných vzťahov mala uberať v právnom poriadku Slovenskej republiky, avšak bezvýsledne. Neprehľadnosť právnej úpravy je nesporná, nakoľko dualistická koncepcia ponímania súkromnoprávných vzťahov tomu nenapomáha.

Vzhľadom k tomu, že české súkromné právo sa dlho po rozdelení Československej republiky vyvíjalo rovnako ako na našom území, českí zákonodarcovia dokázali prekonať socialistickú legislatívnu štruktúru a nakoniec urobili významný krok k zakotveniu monistickej koncepcie súkromnoprávných vzťahov, čím urobili zásadný posun k priblíženiu sa moderným súkromnoprávnym kódexom štátov Európskej únie. V Českej republike bol prijatý nový *Zákon č. 90/2012 Sb. o obchodných korporáciách* a súčasne s ním aj *Zákon č. 89/2012 Sb. Občiansky zákonník*, ktorý bol v zbierke zákonov publikovaný pod symbolickým číslom 89, ktoré symbolizuje a poukazuje na to, že „ide o ďalší krok smerujúci k naplňovaniu požiadaviek vyjadrených v novembri 1989: Slobodne žiť a slobodne sa spolu dohodnúť.“¹ Súkromnoprávny kódex v podobe *Zákona č. 89/2012 Sb. Občiansky zákonník* a na neho naviazaný špeciálny právny predpis *Zákon č. 90/2012 Sb. o obchodných korporáciách nadobudli účinnosť dňa 01.01.2014*.

¹ Eliáš, K. a kol. *Nový občianský zákonník s aktualizovanou duvodovou zpravou*. Ostrava: Sagit, 2012. str. 5

Inštitút základného imania v spoločnosti s ručením obmedzeným

Majetkovú základňu obchodných spoločností vytvárajú vklady zakladateľov, resp. spoločníkov do spoločnosti. V slovenskej právnej úprave základné imanie spoločnosti predstavuje peňažné vyjadrenie súhrnu všetkých vkladov spoločníkov do spoločnosti, a to vkladov tak peňažných, ako aj nepeňažných. Hodnota základného imania musí byť vždy vyjadrená v peniazoch (v eurách), a to aj v prípade, keď boli do spoločnosti vložené len nepeňažné vklady. Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „**Obchodný zákonník**“) výslovne ustanovuje povinnú tvorbu základného imania pri spoločnosti s ručením obmedzeným, ktorého minimálna hodnota (výška) je 5000,- Eur. Samotná výška základného imania ako imanentná súčasť vznikajúcej obchodnej spoločnosti, ako aj rozsah splatenia sa zapisuje do obchodného registra. Napriek tomu, že výška základného imania je dôležitou informáciou pre obchodných partnerov o jej finančnom postavení, v odbornej verejnosti je už však známe, že výška základného imania neodzrkadľuje finančnú kondíciu obchodnej spoločnosti. Z ekonomického hľadiska je základné imanie základným počiatočným vlastným zdrojom financovania obchodnej spoločnosti. „Základné imanie nepredstavuje žiadny konkrétny majetok, ale vyjadruje, do akej miery sú potreby spoločnosti kryté zdrojmi, ktoré patria spoločnosti. Základné imanie, na rozdiel od obchodného majetku (§ 6 ods. 1), je v podstate len účtovnou veličinou vyjadrujúcou v peňažnej forme hodnotu peňažných a nepeňažných vkladov spoločníkov do spoločnosti, ktorá nezodpovedá skutočnému stavu majetku spoločnosti.“² Je dôležité poznamenať, že skutočný stav majetku spoločnosti závisí od výsledkov hospodárenia, a teda môže byť vyšší aj nižší ako základné imanie, pri kapitálových spoločnostiach však nesmie klesnúť pod jeho zákonom ustanovenú minimálnu hodnotu.

Český zákonodarcu prijatím *Zákona č. 90/2012 Sb. o obchodných korporáciách* už s určitosťou pochopil, že samotný údaj vyjadrujúci výšku základného imania, nemá žiadnu právnu váhu v súkromnoprávných vzťahoch, ako ani podnikateľskej sfére. Ekonomická štruktúra a finančné portfólio obchodnej spoločnosti nie je závislé od výšky základného imania a taktiež samotná výška základného imania v spoločnosti s ručením obmedzeným nie je predpokladom

2 Žitňanská L., Ovečková O., a kol. *Základy obchodného práva, IURA EDITION spol. s r.o., Vydanie 2009, str. 130*

úspechu alebo neúspechu podnikania. Zákonná úprava inštitútu základného imania v spoločnosti s ručením obmedzeným v Českej republike, umožňuje dispozitívne určiť ľubovoľnú výšku základného imania. Určité minimálne obmedzenie dané *Zákomom č. 90/2012 Sb. o obchodných korporáciách*, je premietnuté v minimálnom vklade spoločníka v spoločnosti s ručením obmedzeným vo výške 1,- Kč (jedna česká koruna), nakoľko aj minimálna výška základného imania je taktiež 1,- Kč. Dispozitívna právna norma u našich susedov je dobrým riešením, naproti slovenský zákonodarca ešte s účinnosťou do 31.12.2015 vyžadoval od zakladateľov, aby predložili písomné potvrdenie o vložení vkladov predstavujúcich základné imanie od príslušného peňažného ústavu (banky), čím nesporne byrokratizovali proces založenia a finančne napomáhali príslušným bankám. *Zákon č. 90/2012 Sb. o obchodných korporáciách* definuje základné imanie veľmi stručne, ako súhrn všetkých vkladov. „V zmysle § 15 ods. 1/ v nadväznosti na § 30 je základné imanie súhrnný údaj, ktorý zodpovedá peňažnému vyjadreniu hodnoty príslušných predmetov vkladu (do základného imania). Základné imanie je údajom statickým (určite nie priebehovým) a poskytuje informáciu o stave daného okamžiku, t.j. informáciu o súhrne všetkých vkladov po odpočítaní hodnoty, o ktorú bol vklad, resp. základné imanie, prípadne znížený alebo zvýšený.“³ Základné imanie sa v zmysle *Zákon č. 90/2012 Sb. o obchodných korporáciách* vyjadruje v českých korunách a jeho výška je výsledkom konsenzuálneho procesu spoločníkov (vkladateľov). Je zrejmé, že priama súvislosť medzi výškou základného imania s finančným profitom, resp. ekonomickým stavom obchodnej spoločnosti je prekonaný, avšak iba v Českej republike. „Domáca a odborná verejnosť je rozdelená ohľadne funkcie základného imania. Uvádza sa, že základné imanie najmä zvyšuje mieru istoty veriteľov čo do úhrady ich pohľadávok za obchodnú spoločnosť (tzv. garančná funkcia) a umožňuje stanoviť mieru účasti na obchodnej spoločnosti (tzv. účastnícka funkcia).“⁴ Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti uvádzam, že samotná výška základného imania nemá vplyv na úhradu svojich záväzkov, resp. platobnú schopnosť, preto možno predpokladať, že garančná funkcia v celom rozsahu absentuje. Treba zdôrazniť, že stanovenie symbolického minimálneho základného imania českým zákonodarcom vo

³ Štenglová, I., Havel, B., Čileček, F., Kuhn, P., Šuk P., *Zákon o obchodních korporacích - Komentář*, 1. vydání 2013, str. 66

⁴ Černá, S. *Obchodní právo. Akciová společnost*. 3. díl Praha : ASPI, 2006 str. 81

výške najmenej 1,- Kč, nie je v Európe ničím novým. Základný účel takejto právnej úpravy býva odôvodňovaný snahou o rozšírenie možností podnikania a na dispozitívnosti rozhodovania podnikateľských subjektov.

Inštitút obchodného podielu v spoločnosti s ručením obmedzeným

Obchodný zákonník v § 61 ods. 1/ definuje podiel ako mieru účasti spoločníka na čistom obchodnom imaní spoločnosti. Podiel je veličinou, ktorej hodnota sa mení v závislosti od hospodárskych výsledkov spoločnosti v konkrétnom čase. Podiel predstavuje majetkovú hodnotu, ktorá môže byť v spoločnosti s ručením obmedzeným predmetom prevodu, dedenia, môže byť k nemu zriadené záložné právo alebo môže byť predmetom exekúcie. Je dôležité poznamenať, že vyčíslenie hodnoty podielu vychádzajúce z miery účasti spoločníka na čistom obchodnom imaní spoločnosti nemusí vždy zodpovedať trhovej hodnote podielu, keďže napríklad pri prevode obchodného podielu na inú osobu môže byť dohodnutá vyššia alebo nižšia kúpna cena. Vzhľadom na to, že Obchodný zákonník výlučne pripúšťa zákonnú možnosť v podobe dispozície spoločníka iba s jedným obchodným podielom, je tým variabilita dispozície spoločníka s obchodným podielom vyčerpaná. Zákonodarca v Českej republike *Zákonom č. 90/2012 Sb. o obchodných korporáciách*, posunul legislatívnu úpravu obchodného podielu v spoločnosti s ručením obmedzeným trochu ďalej. Spoločenská zmluva totiž môže pripustiť v zmysle § 135 ods. 1/ a 2/ *Zákona č. 90/2012 Sb. o obchodných korporáciách vznik rôznych druhov podielov a spoločník môže vlastniť viac podielov rovnakého druhu alebo aj rôzneho druhu*. „Oproti doterajšej právnej úprave zákon umožňuje nie iba viac rôznych podielov, ale aj to, aby spoločník vlastnil viac podielov, rovnakého a odlišného druhu (podiele sa preto oproti doterajšiemu stavu nezlučujú v jeden). Rozhodujúca je v tomto smere spoločenská zmluva, čo potvrdzuje aj § 136. Spoločenská zmluva môže nelen vymedziť viac druhov podielov alebo to, že spoločník môže vlastniť viac podielov rovnakého druhu, ale taktiež aké práva a povinnosti sú s podielmi spojené.“⁵

⁵ Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk P., *Zákon o obchodních korporacích - Komentář*, 1. vydání 2013, str. 275

Český zákonodárca na základe dispozitívnosti právnej normy, umožňuje podnikateľským subjektom slobodu voľby v podobe právnej úpravy obsiahnutej v spoločenskej zmluve. Možnosť vlastníckej dispozície rovnakých a rôznych druhov podielov spoločníkov, umožňuje ďalšie administratívne a byrokratické zaťaženie podnikateľov, ako aj ich účtovníkov. Predmetné riešenie sa javí ako komplikované a neprehľadné aj vzhľadom na to, že benevolentnosť právnej normy v súkromnoprávných vzťahoch, je nie vždy v prospech podnikateľského prostredia.

Zákonom č. 90/2012 Sb. o obchodných korporáciách včlenil zákonodárca v § 137 a 138 inštitút kmeňového listu, ktorý má značné prvky akciovej spoločnosti. Spoločnosť s ručením obmedzeným môže v zmysle vyššie uvedeného vydať kmeňové listy avšak jedine v prípade, ak spoločenská zmluva dovoľuje vznik viacej podielov pre jedného spoločníka. Kmeňový list môže obchodná spoločnosť vydať iba k podielu, ktorého prevoditeľnosť nie je obmedzená alebo podmienená. Kmeňový list je cenný papier na rad, ktorý nie je možné vydať ako zaknihovaný cenný papier a nemôže byť taktiež verejne ponúkaný alebo prijatý k obchodovaniu na európskom regulovanom trhu alebo inom verejnom trhu. Zákon č. 90/2012 Sb. o obchodných korporáciách v § 138 upravuje základné náležitosti, ktoré musia byť kumulatívne naplnené. Kmeňový list obsahuje označenie, že sa jedná o kmeňový list, jednoznačnú identifikáciu spoločnosti, výšku vkladu pripadajúcu na podiel, jednoznačnú identifikáciu spoločníka, označenie podielu, ku ktorému je kmeňový list vydaný a označenie kmeňového listu, jeho číslo a podpis konateľa alebo konateľov. Podpis môže byť nahradený jeho otláčkom pokiaľ sú na listine súčasne použité ochranné prvky proti falšovaniu alebo pozmeneniu. V prípade, ak spoločnosť vydala hromadný kmeňový list, obsahuje taktiež údaj o tom, koľko kmeňových listov nahradzuje a označenie podielov, ktoré nahradzuje. Aby bol cenný papier v zmysle § 520 Zákona č. 89/2012 Sb. Občiansky zákonník riadne vydaný, musí splniť všetky zákonné náležitosti a musí sa stať majetkom prvého nadobúdateľa. Preto zákon špecifikuje povinné náležitosti, ktoré musí kmeňový list vždy obsahovať. Zákon č. 89/2012 Sb. Občiansky zákonník viacmennej dáva ochranu *bona fide* nadobúdateľom vtedy, pokiaľ neboli všetky náležitosti splnené.⁶ Zákonodárca v Českej republike striktné

6 Štenglová, I., Havel, B., Čileček, F., Kuhn, P., Šuk P., Zákon o obchodních korporacích - Komentář, 1. vydání 2013, str. 278

definuje a uvádza základné náležitosti kmeňového listu: „Povinné náležitosti stanovuje zákon didakticky, keď predpokladá jasnú identifikáciu podielov, ktoré kmeňový list nahrádza kmeňový list sa tak vždy musí viazať na jeden konkrétny podiel, nikdy nie na viac podielov a pod.“⁷ Inkorporáciu prvku akciového práva do spoločnosti s ručením obmedzeným považujem za administratívne komplikovaný krok, ktorý umožňuje zbytočnú variabilitu podnikateľských subjektov. Predmetný krok s určitosťou napomáha k nespriehľadnosti bežného fungovania spoločnosti s ručením obmedzeným v podnikateľskom prostredí.

Zákon č. 90/2012 Sb. o obchodných korporáciách v § 212 až 215 upravuje dispozíciu a vlastníctvo k obchodnému podielu vtedy, ak účasť spoločníka v spoločnosti zanikla inak, ako prevodom obchodného podielu. V takomto prípade hovoríme o uvoľnenom obchodnom podieli. Spoločnosť môže uvoľnený obchodný podiel predat' za primeranú cenu bez zbytočného odkladu, nakoľko spoločníci obchodnej spoločnosti majú predkupné právo k predávanému obchodnému podielu. V prípade, že predkupné právo využijú viacerí spoločníci, rozdelí sa uvoľnený obchodný podiel medzi týchto spoločníkov podľa pomeru ich podielov. Výťažok z predaja obchodného podielu tvorí po odpočítaní nákladov a započítaní pohľadávok vyrovnací podiel a spoločnosť ho bez zbytočného odkladu po predaji vypláti oprávnenej osobe. Spoločnosť si taktiež môže zo získaného výťažku z predaja odpočítať účelne vynaložené náklady a započítať splatné pohľadávky za spoločníka, ktorého účasť v spoločnosti zanikla: „Predpokladom maximalizácie hodnoty uvoľneného obchodného podielu je jeho predaj – teda tržná zmena. Zákon predpokladá predaj uvoľneného podielu a nadobúdateľ získa štandardný podiel v medziach, ako je určený spoločenskou zmluvou, čo vždy určuje výslednú cenu. (Zákon sa dopúšťa nepresností, keď používa pojem „obchodný podiel“ a to aj napriek tomu, že všeobecne normuje podiel.) Spoločnosť môže realizovať predaj podľa § 213 ods. 1/ predajom podielu, predajom kmeňového listu v prípade jeho vydania. V takomto prípade sa použije § 210 a kmeňový list bude na nadobúdateľa indosovaný.“⁸ Zákon č. 90/2012 Sb. o obchodných korporáciách v § 214 upravuje aj alternatívu

7 Štenglová, I., Havel, B., Čileček, F., Kuhn, P., Šuk P., Zákon o obchodných korporáciách - Komentár 1. vydání 2013, str. 278

8 Štenglová, I., Havel, B., Čileček, F., Kuhn, P., Šuk P., Zákon o obchodných korporáciách - Komentár 1. vydání 2013, str. 406

kedy sa uvoľnený obchodný podiel nepodarí v lehote troch mesiacov predat'. V takomto prípade spoločnosť určí výšku vyporiadacieho podielu ku dňu zániku účasti v spoločnosti a spoločnosť ho do jedného mesiaca od uplynutia trojmesačnej lehoty vyplatí oprávnenej osobe. „Snahou zákonodarcu bolo vytvoriť pravidlá pre čo najefektívnejšie speňaženie uvoľneného podielu s tým, že sa samozrejme pamätá taktiež na to, že uvoľnený podiel nie je likvidný – predpokladom teda je, že to spoločnosť aspoň skúsila, ibaže sa postupuje podľa § 214 ods. 2/.“⁹ Je dôležité poznamenať, že náš Obchodný zákonník zákonnú úpravu uvoľneného obchodného podielu neurčuje a legislatívne neupravuje. Bolo by predčasne urobiť záver o účelnosti, efektívnosti a právnej potrebe prijatia nových zákonných úprav v Českej republike v otázke kmeňových listov a variability alokácie rovnakých a rôznych druhov podielov jedným spoločníkom. Osobne sa domnievam, že len podnikateľská a súdna prax jednoznačne zafinujú potrebu už skôr prijatej úpravy.

Právne postavenie spoločníkov

V rámci komparácie je nevyhnutné poukázať aj na určité špecifiká a rozdiely práv a povinností spoločníkov v slovenskej a českej právnej úprave. Ako prvú možno uviesť príplatkovú povinnosť spoločníka, ktorá spočíva v jeho povinnosti prispieť na úhradu strát spoločnosti nad výšku svojho vkladu až do polovice základného imania. Ide o povinnosť, ktorou sú spoločníci viazaní, ak sa na nej dohodli v spoločenskej zmluve. Teda nejde priamo o zákonnú povinnosť. V českej právnej úprave maximálna výška súhrnu príplatkov nie je určená, ale je vecou dohody v spoločenskej zmluve. Ak spoločenská zmluva nehovorí o výške príplatku platí, že povinnosť príspevku nie je možné uložiť. Obchodný zákonník priznáva *oprávnenie upravujúceho* v § 127 ods. 3/ spoločníka spočívajúceho v práve podať v mene spoločnosti žalobu na konateľa vo veci zodpovednosti za škodu, ako aj na spoločníka vo veci splatenia vkladu, s ktorého splatením je v omeškaní. V prípade, ak sama spoločnosť uplatňuje takéto nároky, nemôže ich súčasne uplatňovať aj spoločník. Rovnaké nároky možno uplatňovať aj podľa Zákona č. 90/2012 Sb. o obchodných korporáciách s tým rozdielom, že ich dopĺňa aj o ďalšie.

⁹ Štenglová, I., Havel, B., Čileček, F., Kuhn, P., Šuk P., Zákon o obchodních korporacích - Komentář, 1. vydání 2013, str. 408

V súlade s § 157 ods. 3/Zákona č. 90/2012 Sb. o obchodných korporáciách možno podať spoločnícku žalobu aj v prípade, ak spoločnosti spôsobí škodu člen dozornej rady alebo vplyvná osoba. Spoločníckou žalobou sa možno domáhať tiež vylúčenia spoločníka zo spoločnosti, ak svoju vkladovú povinnosť neplní. „Spoločnícka žaloba má základ v romanistickej *actio pro socio* nadväzujúci na spoločnosť civilného práva a jej cieľom je zaistiť spoločníkom v určitých prípadoch priame právo zásahu. Právna úprava tak priťahuje do sféry právnických osôb nástroj, ktorý bol využívaný v záväzkoch a ktorý v skutočnosti narušuje právnu subjektivitu právnickej osoby, pretože za právnickú osobu koná niekto, kto pri pravidelnom behu vecí – nemá byť jej zástupcom a kto jej správu delegoval.“¹⁰

Záver

Spoločnosť s ručením obmedzeným je najefektívnejšie a najčastejšie právne využívanou formou obchodných spoločností v podnikateľskej praxi. Toto prevenstvom si drží nielen v Slovenskej, ale aj Českej republike. Je nevyhnutné, aby zákonodarca v tomto prípade jasne a stručne definoval základné práva a povinnosti adresátom právnych noriem a podnikateľskému prostrediu a to bez zbytočného nadmerného administratívneho a byrokratického zaťaženia, nakoľko užívateľmi je zväčša laická verejnosť. Český zákonodarca Zákonom č. 90/2012 Sb. o obchodných korporáciách na jednej strane správne upravuje výšku základného imania v minimálnej výške 1,- Kč, avšak na druhej strane prostredníctvom inkorporovania akcionárskych prvkov (kmeňový list) a možnosti alokácie rôznych a rovnakých druhov podielov jediným spoločníkom, vnáša do zákonnej úpravy ďalšie možnosti zákonnej úpravy a smerovania obchodnej spoločnosti, čo nie vždy je v prospech veci samej. Podľa môjho názoru predmetné zákonné ustanovenia umožňujú právny subjektom dispozitívne manévrovať vo veľkom rozsahu, čo nie vždy prináša želaný efekt.

¹⁰ Štenglová, I., Havel, B., Čileček, F., Kuhn, P., Šuk P., Zákon o obchodních korporacích - Komentář, 1. vydání 2013, str. 300

Zoznam použitej literatúry:

- [1] ČERNÁ, S. *Obchodní právo. Akciová společnost*. 3. díl Praha: ASPI, 2006 str. 81
- [2] ELIÁŠ, K. a kol. *Nový občanský zákoník*. Praha: Sagit, 2012.
- [3] KUBÍČEK, P., MAMOJKA, M. a kol. *Obchodné spoločnosti*. Bratislava: MANZ a VO PF UK, 1999.
- [4] KUBÍČEK, P., MAMOJKA, M., PATAKYOVÁ, M. *Obchodné právo. Učebnice*. Bratislava: Vydavateľské oddelenie Právnickej fakulty UK v Bratislave, 2007.
- [5] LAZAR J. 2004. *Základy občianskeho práva hmotného*. IURA EDITION, spol. s r.o., 2004.
- [6] SUCHOŽA J. - HUSÁR J. a kol. 2009. *Obchodné právo*. Bratislava: IURA EDITION, spol. s r.o., 2009.
- [7] DEDIČ, J. a kol. *Obchodný zákonník. Komentár*. III. Díl, Praha: Polygon, 2002.
- [8] HAVEL, B. a kol., *Zákon o obchodních korporacích s aktualizovanou duvodovou zprávou*. Ostrava: Sagit, 2012.
- [9] PATAKYOVÁ, M. a kol. *Obchodný zákonník. Komentár*. 2. Aktualizované vydanie. Praha: C. H. Beck, 2008.
- [10] PELIKÁNOVÁ, I. *Komentár k obchodnímu zákoníku*. 2 díl. 2. Aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Linde, 1997.
- [11] SUCHOŽA, J. a kol. *Obchodný zákonník a súvisiace predpisy. Komentár*. Bratislava: Eurounion, 2003.
- [12] ŠTENGLOVÁ, I., HAVEL B., CILEČEK, F., KUHN, P., ŠUK, P. *Zákon o obchodních korporacích. Komentár*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013.
- [13] Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších prepisov
- [14] Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov
- [15] Zákon č. 89/2012 Sb. Občiansky zákonník

- [16] *Zákon č. 90/2012 Sb. o Obchodných spoločnostiach a družstvách* (obchodných korporáciách)
- [17] *Dôvodová správa k Zákonu číslo 90/2012 Sb. o obchodných spoločnostiach a družstvách* (zákon o obchodných korporáciách)
- [18] *Žitňanská L., Ovečková O., a kol. Základy obchodného práva, IURA EDITION, spol s r.o., Vydanie 2009.*

Summary:

Highlights legislative differences in the basic institutions of limited liability company in the context of Slovak and Czech legislation

Abstract: This paper interprets the most significant differences in legal institutions governing limited liability company in the Czech and Slovak legal system, focusing on the Institute of the capital of a limited liability company, venturer's interest in a legal position of member of the company. Comparative element as a precondition comparison of basic institutions in a limited liability company, is a vital determinant to clarify the legislation limited liability company in the light of changes in understanding relationships between private individuals made in the Czech Republic.

Key words: Limited liability company, registered capital, shares, companion

Kontakt

JUDr. Patrik Masaryk

Externý doktorand Právnickej fakulty Univerzity Mateja
Bela v Banskej Bystrici
masaryk.patrik@gmail.com
Tel: 0915 873 124
